

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **S. O. A.**
státní příslušnost X
t. č. pobytem X
zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2021, č. j. OAM-16/ZA-ZA11-K03-2021,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou k Městskému soudu v Praze, který věc postoupil místně příslušnému Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“), se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2021, č. j. OAM-16/ZA-ZA11-K03-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tím žalovaný o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodl tak, že mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona

č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o azylu“), neudělil.

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul informace uvedené žalobcem v rámci správního řízení a zrekapituloval obsah správního spisu. Přitom zdůraznil, že žalobce požádal v ČR o mezinárodní ochranu celkově podruhé; poprvé o udělení mezinárodní ochrany žádal v roce 2006. Poněvadž od podání původní žádosti uplynula již velmi dlouhá doba a žalobce v aktuální žádosti uvedl nové (azylově relevantní) důvody, přistoupil žalovaný k meritornímu posouzení opakované žádosti. V průběhu správního řízení pak bylo objasněno, že tvrzeným důvodem jeho nynější žádosti je hrozba zabitím ze strany členů vládnoucí politické strany APC jak za jeho politické aktivity do roku 2006, tak i za případné pokračování v podpoře opoziční strany PDP.
3. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný při posouzení (nynější) žádosti o mezinárodní ochranu ve vztahu k důvodům pro udělení azylu a doplňkové ochrany vycházel především z výpovědí žalobce a dále z informací shromážděných v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Nigérii.
4. Na základě těchto podkladů žalovaný posoudil azylový příběh žalobce z hlediska důvodů pro udělení azylu, přičemž dospěl k závěru, že jím tvrzené okolnosti pro udělení azylu nepostačují. Po vyhodnocení tvrzení žalobce žalovaný shledal, že v průběhu správního řízení žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že ve vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Za své aktivity při podpoře kandidáta strany PDP na guvernéra nebyl žalobce ze strany státu nikterak negativně postižen. Právě tak žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce mohl v zemi původu pocítovat odůvodněný strach z pronásledování z kteréhokoli z důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu. V této souvislosti žalovaný odkázal na argumentaci a závěry vyslovené v rozhodnutí o původní žádosti žalobce a doplnil, že od daného incidentu (smrti kandidáta na guvernéra, kterého žalobce podporoval) uplynulo již více než 15 let. Pokud jde o zabití matky žalobce, žalovaný zpochybnil, že by k ní došlo v příčinné souvislosti s politickými aktivitami žalobce; pro takový závěr dle žalovaného neexistuje logický důvod. Konečně i tvrzení žalobce, že se s ním měli členové politické strany APC v roce 2016 telefonicky spojit a vyhrožovat mu, shledal žalovaný zcela nevěrohodným, neboť sám nenalezl, a žalobce neozřejmil, žádný důvod, proč by členové nejsilnější vládnoucí strany v Nigérii měli vyhrožovat právě jemu, tj. osobě jim zcela neznámé a apolitické, žijící již minimálně 10 let v ČR.
5. Obdobně dospěl žalovaný k závěru, že z azylového příběhu žalobce nelze dovodit ani riziko vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalovaný nenalezl žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by žalobci v Nigérii reálně hrozilo nebezpečí v podobě uložení či vykonání trestu smrti. Stejně tak dle žalovaného žalobci v zemi původu nehrozí mučení, nelidské, ponižující zacházení či trestání. Obavy žalobce z jednání příslušníků strany APC žalovaný nepovažuje za podložené a hodnověrné; žalobce spojil své aktuální ohrožení příslušníky APC pouze se svojí aktivitou v roce 2006, zmíněná strana ovšem prokazatelně vznikla až v roce 2013. Osoba žijící mimo Nigérii minimálně 15 let, politicky neaktivní a straně APC dosud neznámá nemůže pro tuto stranu aktuálně

představovat žádné ohrožení. Riziko vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu žalovaný nedovodil ani v kontextu zabití matky žalobce. Dle zpráv o zemi původu pak v Nigérii v současné době neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, v důsledku něhož by hrozilo přímé a bezprostřední ohrožení života žalobce či jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí. Konečně žalovaný neshledal případné vycestování žalobce v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

6. Poněvadž okolnosti azylového příběhu žalobce přiznání mezinárodní ochrany neodůvodňují, žalovaný žalobci mezinárodní ochranu neudělil.

III. Žaloba

7. Žalobce předně namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Uvedl, že rozhodnutí se nijak nezaobírá postavením členů strany PDP ani projevy agrese ze strany příslušníků APC, v důsledku čehož pak není jeho výpověď konfrontována se skutečným stavem věci vtěleným do individuálních důkazů. Mimoto odůvodnění napadeného rozhodnutí postrádá i posouzení bezpečnostní a politické situace v Nigérii z toho pohledu, zdali má žalobce ve vlasti možnost dovolávat se interní ochrany v případě ohrožení života. Stejně tak žalovaný nijak nezhodnotil ani žalobcem předložené důkazy.
8. Žalobce je rovněž přesvědčen o nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Má za to, že okolnosti jeho azylového příběhu naplňují důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Žalovaný se chybně vypořádal s argumentací žalobce, pokud shledal jeho tvrzení nevěrohodným proto, že strana APC vznikla až několik let po úmrtí jeho matky. Z důkazů obsažených ve správním spise vyplývá, že politická strana APC vznikla sloučením vícero politických subjektů, přičemž pokud tento názorový proud žalobce označuje nynějším souhrnným názvem APC, nejedná se o žádný nedostatek v jeho výpovědi. Žalobce se dále neztotožňuje s argumentací žalovaného, že je nepravděpodobné, pokud by se dlouhodobě vládnoucí strana zaobírala politickými oponenty, navíc s odstupem 15 let. Právě skutečnost, že se předmětná strana drží u moci, je do značné míry zapříčiněna tím, že účinně likviduje politické odpůrce.
9. Žalobce se domnívá, že s ohledem na jím prezentovanou verzi měl žalovaný nejprve ověřit, zda ve vlasti skutečně vykonával politickou aktivitu, a pokud ano, zdali takováto činnost vedla k jeho pronásledování v době pobytu v domovském státě, a konečně, zdali je hrozba tohoto pronásledování stále aktuální. Pokud žalobce přesvědčivě popsal útoky, kterým v době svého pobytu v Nigérii čelil, jakož i své postavení v opoziční politické straně, a dokázal identifikovat hierarchii strany a její vedení, svědčí toto o jeho politické aktivitě. Jestliže ta následně vyústila v útoky na jeho osobu eskalující až k vraždě jeho matky a vypálení jeho rodinného domu, jde o skutečnosti svou intenzitou nepochybně dosahující míry potřebné pro udělení mezinárodní ochrany. Skutečnost, že žalobce vnímá toto nebezpečí jako stále aktuální, je dána tím, že se u moci drží stále ta samá skupina lidí. V této souvislosti je pak třeba odmítnout argumentaci žalovaného, podle které žalobci nic nehrozí, uplynulo-li od rozhodných událostí již 15 let.
10. Pro výše uvedené důvody žalobce krajskému soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný se k žalobě vyjádřil přípisem ze dne 14. 7. 2021. V něm zdůraznil, že žalobce svou opakovanou žádost staví na zjevně účelovém zveličování své důležitosti v hierarchii strany PDP. V řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu žalobce vypověděl, že pro stranu PDP roznášel letáky, nosil triko a kšiltovku s podobiznou tehdejšího kandidáta na post guvernéra a zpíval písně. V nynější žádosti se ovšem staví do pozice klíčového člena strany a organizátora mítinků, na nichž měl současně vystupovat.
12. Je absurdní, aby členové politické strany APC, která je v zemi nejsilnější, měli jakýkoliv zájem na likvidaci člověka, jenž pro konkurenční stranu před více než 15 lety roznášel letáky a zpíval písničky. Navíc, když před 15 lety strana APC vůbec neexistovala. Jde o pouhou spekulaci, pokud žalobce přisuzuje smrt své matky členům APC. Žalovaný připomněl, že v protokolu o vyjádření účastníka řízení v řízení o správním vyhoštění ze dne 18. 8. 2019 žalobce Policii ČR žádné problémy ohledně své dávno ukončené politické činnosti nesdělil. Stejně tak nezmínil, že by mu kvůli této činnosti mělo v současné době hrozit v případě návratu zpět do Nigérie jakékoliv nebezpečí či pronásledování. Tehdy žalobce poukazoval pouze na obecně špatnou bezpečnostní situaci v zemi původu.
13. S ohledem na shora uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu v plném rozsahu zamítl.

V. Správní spis

14. Ve správním spisu se nachází zejména záznam o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a protokol o pohovoru k této žádosti, obojí ze dne 14. 1. 2021. Obsahem správního spisu je taktéž kopie spisové dokumentace z řízení o předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany č. j. OAM-1320/VL-20-12-2006. Ve správním spisu je založen i protokol o podání vysvětlení učiněném v řízení o správním vyhoštění ze dne 18. 8. 2019, č. j. KRPA-294717-10/ČJ-2019-000022-ZSV.
15. Za účelem vydání napadeného rozhodnutí zařadil žalovaný do správního spisu tyto podklady: Informaci OAMP: Nigérie: Vznik strany *All Progressives Congress (APC)*, její volební výsledky a aktuální postavení ze dne 8. 6. 2020, Informaci Australské vlády: Zpráva o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu: Vnitřní přesídlení ze dne 3. 12. 2020, Informaci MZV USA: Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2019 ze dne 11. 3. 2020, Informaci MZV ČR: Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí č. j. 112124-6/2020-LPTP ze dne 29. 5. 2020, k č. j. MV-199947-12/OAM-2020; Informaci OAMP: Nigérie: Bezpečnostní a politická situace v zemi: Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 3. 7. 2020, Informaci OAMP: Nigérie: Boko Haram – všeobecný přehled ze dne 9. 10. 2020 a Zprávu ČTK: Z mise v Nigérii se do vlasti vrátilo všech 1200 čadských vojáků ze dne 4. 1. 2020.
16. S podklady rozhodnutí se žalobce seznámil. Nenavrhl doplnění podkladů o další relevantní materiály ani dodatečně nesdělil skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít žalovaný při posouzení jeho žádosti v úvahu. Na základě citovaných podkladů bylo vydáno napadené rozhodnutí, které je v současné době předmětem přezkumu zdejším soudem.

VI. Posouzení věci krajským soudem

17. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2022, č. j. 19 Az 21/2021-24, postoupil tento soud z důvodu místní nepřislušnosti věc k projednání a rozhodnutí místně příslušnému Krajskému soudu v Brně.

18. Krajský soud posléze posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023.
19. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
20. V souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
21. Žaloba **není důvodná**.
22. Krajský soud nejprve posoudil námitku *nepřezkoumatelnosti* napadeného rozhodnutí. Pokud by byla tato námitka důvodná, směřovala by bez dalšího ke zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Nelze se totiž zabývat hmotně-právní otázkou věci za situace, neobstojí-li napadené rozhodnutí po stránce formální. Obecně přitom platí, že s institutem nepřezkoumatelnosti je potřeba zacházet nadměru obezřetně a vyhradit jeho užití pouze tam, kdy vady v odůvodnění rozhodnutí reálně brání soudu v tom, aby rozhodnutí správního orgánu přezkoumal (v této otázce srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, ze dne 29. 7. 2016, č. j. 4 Azs 107/2016-25, či usnesení rozšířeného senátu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123; veškerá rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Pro úplnost je třeba dodat, že správní orgán, stejně jako soud, není povinen reagovat a vyvracet jednotlivě každou dílčí námitku, pokud své rozhodnutí jako celek logicky a přesvědčivě odůvodní (srov. zde nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III ÚS 989/08; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na www.usoud.cz).
23. Zdejší soud neshledal, že by napadené rozhodnutí trpělo vadou nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost, nebo pro nedostatek důvodů. Soud k tomu uvádí, že žalovaný odůvodnil své závěry srozumitelně a způsobem odpovídajícím okolnostem posuzované věci. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je jednoznačně patrné, proč žalovaný o žádosti žalobce rozhodl tak, jak uvedl ve výroku. V odůvodnění žalovaný přehledně zrekapituloval skutkový stav, z něhož při posouzení žádosti žalobce vycházel. Právě tak lze z rozhodnutí rovněž bez obtíží seznat i úvahy a myšlenkové postupy, které žalovaného při hodnocení azylového příběhu žalobce a přijetí rozhodnutí vedly. Samotný text odůvodnění je pak strukturovaný logicky, přehledně a nevykazuje žádné vnitřní rozpory, které by jej činily nesrozumitelným. Právní závěry, k nimž žalovaný dospěl, krajský soud považuje za dostatečně racionální a logické, přičemž užitou argumentaci pak vnímá jako srozumitelnou a přesvědčivou. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zareagoval na veškeré azylově relevantní okolnosti příběhu žalobce a tyto dostatečně úplně, přesvědčivě a v konkrétních souvislostech vypořádal. Konečně lze z odůvodnění napadeného rozhodnutí bez sebemenších potíží zjistit jak právní rámec, z něhož žalovaný při vyhodnocení azylové žádosti vycházel, tak lze i jednoznačně

identifikovat veškeré podklady o zemi původu, v jejichž kontextu žalovaný žádost žalobce a jeho výpovědi hodnotil.

24. Pokud žalobce v žalobě namítal, že se napadené rozhodnutí podrobně nezaobírá postavením členů strany PDP, nerozvíjí projevy agrese ze strany příslušníků APC či postrádá důkladnější posouzení bezpečnostní a politické situace v Nigérii z hlediska možnosti dovolávat se vnitřní ochrany, soud k tomu dodává pouze tolik, že tyto důvody pro závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí *per se* nestačí. K aplikaci institutu nepřezkoumatelnosti lze přistoupit pouze za splnění striktních podmínek, které v řešené věci *prima facie* dány nebyly.
25. Jelikož napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné, přezkoumal jej krajský soud v mezích uplatněných žalobních bodů z hlediska jeho *zákonnosti*. Za tímto účelem krajský soud předně ze správního spisu ověřil skutková zjištění konstatovaná v napadeném rozhodnutí.
26. Ze záznamu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 14. 1. 2021 krajský soud zjistil, že žalobce je nigerijské státní příslušnosti, jorubské národnosti a pochází z města Lagos, kde pobýval i bezprostředně před svým vycestováním z Nigérie. Žalobce se dorozumí anglickým jazykem a vyznává křesťanství. Z hlediska politického přesvědčení žalobce uvedl, že od roku 2000 do roku 2006 byl v Nigérii podporovatelem politické strany PDP. Poté začal cestovat a od roku 2006 nebyl s lidmi z této strany v kontaktu. V současné době již žalobce stranu PDP nepodporuje a není nijak politicky aktivní. Krajský soud dále zjistil, že žalobce je rozvedený a bezdětný. Z Nigérie žalobce letecky odcestoval v říjnu nebo listopadu roku 2006, od té doby se do Afriky nevrátil. Měl cestovní doklad a české turistické vízum. Na území ČR se žalobce dopravil autobusem z Německa. Aktuálně žalobce není držitelem platného cestovního dokladu. V ČR žalobce žije trvale od roku 2006. Tehdy mu nebyla udělena mezinárodní ochrana; od té doby pobýval v ČR na základě různých oprávnění k pobytu. Žalobce sdělil, že je zcela zdravý, nemá žádná omezení ani zvláštní potřeby. Jako hlavní důvod nynější žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že byl v minulosti podporovatelem strany PDP. Jedná se o stejný důvod, jako v případě jeho původní žádosti. Nově uvedl, že z důvodu jeho politických aktivit byla v roce 2016 zavražděna jeho matka. Nynější situace je oproti roku 2016 daleko horší. Žalobce se do Nigérie nemůže vrátit, neboť by zde byl ohrožen na životě.
27. V rámci provedeného pohovoru k žádosti dne 14. 1. 2021 pak žalobce mj. vypověděl, že po něm jdou lidé z politické strany APC. Ti od jeho vycestování z Nigérie pravidelně vyhrožovali jeho matce, aby je k němu dovedla, jinak ji zabijí. Ta jejich požadavku nevyhověla, protože měla být zavražděna. Současně došlo i k zapálení jejího domu. Tyto informace žalobci sdělili lidé, kteří o jeho matku pečovali. Příslušníci strany APC měli žalobce hledat proto, že aktivně sháněl voliče straně PDP. Žalobce tvrdil, že chodil po ulici a nabádal kolemjdoucí, aby tuto politickou stranu volili. Žalobce uvedl, že problémy s příslušníky strany APC měl i před svým odjezdem z vlasti. Po zavraždění kandidáta na guvernéra státu Lagos dostal strach, že by mohli zavraždit i jeho. V místě bydliště dostával výhrůžky. Chtěli, aby vystoupil ze strany PDP; měl být jejím neaktivnějším členem. Při cestě na volební mítinky byl žalobce napadán ozbrojenými členy strany APC. Své problémy v Nigérii nemohl žalobce nijak vyřešit, proto ze země uprchl.

28. Dále žalobce vypověděl, že ho po smrti jeho matky měli telefonicky kontaktovat lidé z APC a vyhrožovat mu. Uvedl, že o něj mají mít stále zájem proto, že mezi podporovateli strany PDP zastával nenahraditelnou funkci; před svým útekem z vlasti působil jako předák, pilíř, někdo, na kom vše stálo. Upřesnil, že organizoval shromáždění, na nichž i vystupoval, a podílel se na tvorbě volební kampaně. Jezdil od jednoho města k druhému. Většinou působil v rámci státu Lagos, ale jezdil i do jiných států, když jej o to požádali. Nyní už má na tuto práci strana PDP asi někoho jiného. Ve chvíli, kdy se jej lidé z APC zbaví, získají jeho místo a podporovatelé PDP přijdou o naději; nikdo je již nebude burcovat. Obavy žalobce jsou reálné i přes to, že se již 15 let trvale zdržuje mimo Nigérii. Aktuálně je v Nigérii u moci strana APC, jež zastává i nejvyšší ústavní funkce. V Nigérii by žalobce nikdo neochránil, i policie jej zde může zabít. Žalobce vyloučil, že by měl ve vlasti v minulosti jakékoliv problémy se státními orgány nebo bezpečnostními složkami. Zároveň potvrdil, že ve vlasti nikdy nečelil trestnímu stíhání a mohl bez problémů vycestovat ze země.
29. S ohledem na to, že žalobce předně žalovanému vytýkal, že nesprávně vyhodnotil okolnosti jeho azylového příběhu z hlediska naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu, přezkoumal soud napadené rozhodnutí nejprve ve vztahu k podmínkám pro udělení **azylu** ve smyslu § 12 zákona o azylu.
30. Podle § 12 zákona o azylu platí, že: *„Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“*
31. Na tomto místě krajský soud předesílá, že institut azylu slouží zejména lidem, jež jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů, a obecně nepředstavuje prostředek pro řešení jiných problémů (osobních, rodinných, ekonomických) v zemi původu. Azyl lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není a nemůže být důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. zde rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43). Důvody pro udělení azylu není možné zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).
32. Krajský soud pečlivě a ve vzájemných souvislostech posoudil azylový příběh žalobce a dospěl k závěru, že jeho okolnosti nenasvědčují tomu, že byl naplněn některý z důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) či b) zákona o azylu. Úvodem zdejší soud připomíná, že žalobce požádal v ČR o mezinárodní ochranu již podruhé, přičemž v rámci poskytnutí údajů ke své nynější žádosti výslovně potvrdil, že o mezinárodní ochranu žádá ze zcela totožného důvodu, jako v případě původní žádosti, tj. z důvodu svých politických aktivit na podporu strany PDP a s tím souvisejícím strachem z násilné pomsty údajných příslušníků opoziční politické strany APC. Krajský soud tudíž konstatuje, že ve vztahu k těmto okolnostem již byl azylový příběh žalobce dostatečně podrobně zhodnocen žalovaným v jeho rozhodnutí ze dne 8. 1. 2007, č. j. OAM-1320/VL-20-12-2006, přičemž správnost závěrů žalovaného byla následně potvrzena i

soudy ve správním soudnictví (rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2008, č. j. 61 Az 2/2007-31, a usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2009, č. j. 9 Azs 23/2009-64). Proto krajský soud nyní zhodnotil azylový příběh žalobce pouze z pohledu těch okolností, které žalobce nově předestřel až v řízení o své druhé žádosti (tj. nebyly předmětem posouzení v prvotním řízení). Přitom zdejší soud důsledně zvažoval, zda jsou tyto okolnosti (ať samostatně či v souvislosti s dříve uvedenými a zhodnocenými skutečnostmi) způsobilé na předchozích závěrech žalovaného a správních soudů něco změnit.

33. Pokud žalobce v nynějším řízení uváděl, že v důsledku jeho politických aktivit byla v Nigérii zabita jeho matka, přičemž v případě návratu zpět do vlasti by jej zcela jistě stihl stejný osud, jeví se zdejšímu soudu tyto okolnosti jako nevěrohodné a krajně nepravděpodobné. Z ničeho totiž dle soudu neplyne, že by k zabití matky žalobce mělo dojít právě z důvodu jeho politické angažovanosti. Předně soud poukazuje na to, že žalobce při pohovoru k žádosti uvedl, že si myslí, že jeho matku zabili právě členové strany APC ve snaze jej umlčet a odstrašit. Tedy ani sám žalobce si není příslušností pachatelů ani jejich motivem k vraždě matky zcela jistý. Dále krajský soud podotýká, že se žalobce nikdy nezmnínil, že by jej měla matka při jeho politických aktivitách jakkoliv podporovat či sama měla být politicky aktivní; naopak z výpovědi žalobce vyplývá, že jeho matka o politiku nejevila zájem. Krajský soud rovněž připomíná, že žalobce byl politicky aktivní v letech 2000 až 2006, proto soudu není zřejmé, proč by k vraždě matky (za předpokladu, že k ní skutečně došlo v příčinné souvislosti s jeho politickým působením) došlo až v roce 2016, tedy 10 let poté, co žalobce veškerou svou činnost spjatou s podporou strany PDP ukončil a natrvalo opustil Nigérii. Tím spíše se pak krajskému soudu jeví taková úvaha nepravděpodobná za situace, pokud měli podporovatelé APC matce žalobce ustavičně činit problémy a vyhrožovat jí zabitím již od okamžiku, kdy žalobce v roce 2006 z Nigérie vycestoval. Konečně krajský soud uvádí, že v rámci původního řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce vypověděl, že v Nigérii žádné příbuzné (tedy ani matku) nemá. Aktuálně ovšem založil svou argumentaci na tom, že v Nigérii zanechal svou matku, s níž byl až do její smrti v pravidelném kontaktu.
34. K námitce žalobce, dle které se žalovaný chybně vypořádal s jeho argumentací, shledal-li jeho tvrzení nevěrohodným proto, že strana APC byla založena až několik let po smrti jeho matky, pak zdejší soud dodává pouze tolik, že žádný takový závěr z napadeného rozhodnutí neplyne. Žalovaný v této souvislosti toliko vyjádřil pochybnost, zda byla matka žalobce zabita právě v důsledku jeho dřívějších politických aktivit, přičemž tyto své úvahy snižující věrohodnost žalobcovy výpovědi srozumitelně a logicky zdůvodnil. Žalovaný po celou dobu zcela správně pracoval s tím, že k vraždě matky došlo v okamžiku, kdy již politická strana APC existovala. Podle Informace OAMP: Nigérie: Vznik strany *All Progressives Congress (APC)* ze dne 8. 6. 2020 (str. 2) je vznik strany APC datován k únoru 2013; přičemž k vraždě žalobcovy matky mělo dojít v roce 2016.
35. Obdobně nevěrohodným pak krajský soud shledal rovněž tvrzení žalobce, že jej měli údajní příslušníci strany APC po smrti jeho matky v roce 2016 telefonicky kontaktovat a vyhrožovat mu. Ze správního spisu nevyplývá a ani krajský soud nenalezl žádný logický důvod, proč by měli mít příslušníci APC zájem na tom žalobce kontaktovat a vyhrožovat mu likvidací, pokud žalobce již 10 let prokazatelně nevyvíjel žádnou politickou aktivitu ani neudržoval kontakt se svými tehdejšími spolustraníky; mimo

rodinné příslušníky žalobce s nikým z Nigérie od svého útěku z vlasti nemluvil. Právě tak nelze pominout ani skutečnost, že žalobce od roku 2006 Nigérii nenavštívil a trvale (s výjimkou návštěv přátel v Rakousku či Německu) pobýval v ČR.

36. Pokud žalobce namítal, že motivace příslušníků APC zbavit se ho je dána tím, že v minulosti v opoziční straně zastával důležitou a z jeho pohledu nenahraditelnou roli, krajský soud uvádí, že tato argumentace odporuje skutečností sděleným žalobcem v řízení o předchozí žádosti o mezinárodní ochranu. Tehdy žalobce svou činnost směřující k podpoře stany PDP popsal tak, že společně s dalšími podporovateli PDP pouze roznášeli letáky s podobiznou tehdejšího kandidáta na guvernéra a také nosili tričko a kšiltovku s jeho podobiznou. Přitom měli na ulici zpívat písně dehonestující kandidáty konkurenčních stran. Oproti tomu v nynějším správním řízení žalobce ohledně svých politických aktivit vypověděl, že se aktivním způsobem podílel na přípravě volební kampaně (měl být neaktivnějším členem), a to zejména tím, že pravidelně organizoval shromáždění na celém území státu Lagos (a v případě pozvání i v jiných částech země), na nichž měl taktéž sám vystupovat a potencionálním voličům podrobně představovat politický program strany PDP. Pochybnosti krajského soudu ohledně politické angažovanosti žalobce a významu jeho pozice ve straně konečně umocňuje i jeho dřívější sdělení, dle něhož on ani nikdo z jeho rodiny není a nikdy nebyl členem žádné politické strany či jiné organizace. Uvedené rozdíly ve výpovědích podle soudu značně snižují věrohodnost žalobcova nynějšího tvrzení.
37. Krajský soud shrnuje, že ani na základě dodatečně sdělených okolností nelze dospět k závěru o naplnění některého z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12 zákona o azylu. Žalovaný proto postupoval v souladu se zákonem, pokud žalobci azyl neudělil.
38. Následně krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí ve vztahu k podmínkám pro udělení **doplňkové ochrany** ve smyslu § 14a zákona o azylu.
39. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu platí: *„Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“* Podle odst. 2 téhož ustanovení platí, že: *„Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“*
40. Krajský soud důkladně posoudil azylový příběh žalobce v rozsahu nově sdělených okolností z hlediska naplnění kritéria vážné újmy, přičemž neshledal, že by žalobci v případě návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.
41. Krajský soud uvádí, že nespátňuje žádný důvod, na základě něhož by mělo žalobci v případě návratu do Nigérie hrozit nebezpečí v podobě uložení nebo vykonání trestu smrti. Ve vztahu k této újmě žalobce žádné relevantní okolnosti netvrdil a ani ze spisové dokumentace v tomto směru žádné indicie neplynou. Právě tak soud nedospěl k závěru, že by měla žalobci v zemi původu hrozit újma spočívající v mučení, nelidském či

ponižujícím zacházení nebo trestání. Obavy žalobce z jednání podporovatelů strany APC krajský soud nepovažuje za odůvodněné. K takovému závěru vede zdejší soud především to, že politické aktivity žalobce pro opoziční stranu PDP nebyly takového významu a rozsahu, aby jej členové vládnoucí strany APC měli důvod po návratu do Nigérie vystavit újmě ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Kromě toho žalobce veškerou svou politickou činnost, kvůli níž měl čelit útokům příslušníků APC, ukončil již v roce 2006, od té doby žije trvale v ČR a o politiku se aktivně nezajímá. Tvrzení žalobce, že v přímém důsledku s jeho dřívější politickou angažovaností byla zabita jeho matka, vyhodnotil krajský soud s ohledem na ostatní okolnosti azylového příběhu jako nevěrohodné. Stejným způsobem soud posoudil i tvrzení, podle kterého měli žalobce v roce 2016 znovu kontaktovat údajní podporovatele APC a vyhrožovat mu. Tato tvrzení žalobce měla evidentně za cíl vygradovat jeho azylový příběh založený na tvrzeních o propagaci strany PDP v období do roku 2006, kdy žalobce pobýval v Nigérii.

42. Podle krajského soudu nehrozí, že by byl žalobce po navrácení zpět do vlasti vystaven hrozbě na životě nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci ozbrojeného konfliktu. Dle zpráv popisujících situaci v zemi původu založených ve správním spisu totiž v současné době v Nigérii žádný takový konflikt neprobíhá. Lokální bezpečnostní incidenty způsobené teroristickým hnutím Boko Haram se pak odehrávají především v severní a severovýchodní části Nigérie (žalobce celý život strávil ve městě Lagos nacházejícím se na jihozápadním cípu země), navíc tyto stejnou měrou postihují veškeré nigerijské obyvatelstvo. Konečně si krajský soud není vědom žádných mezinárodních závazků ČR, jimž by případné vycestování žalobce odporovalo.
43. Lze tedy uzavřít, že i v intencích podmínek pro udělení doplňkové ochrany posoudil žalovaný azylový příběh žalobce správně, když v jeho případě nebezpečí vážné újmy neshledal.

VII. Závěr a náklady řízení

44. Ze všech shora uvedených důvodů rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
45. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení přímo u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. listopadu 2023

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce